

CHRISTO-

A Soproni Evangélikus
Egyházközség lapja
ingyenes kiadvány

PHOROS

XVIII. évfolyam, 3. szám

2011. pünkösd

Angelus Silesius: Könyörgés a Szentlélekhez (Fordította: Szénási Sándor)

Szentlélek! Fő jó! Szent neved
Borítsa lángba szívemet!
Tüzednek édes lángja fennen
Lobogjon vígan én felettem.

Ébresszen bennem szent kegyed
Szerelmes, élő, nagy hitet!
Világíts át, Te, drága Fény,
Nehogy sötétben haljak én.

Te szent árnyékod hűvösítsen,
Hogy idegen tűz ne hevítsen.
Szívemnek kertje élni fog,
Ha hull rá égi harmatod.

Fő Vigasz, várom jöttödet,
Csókold életre lelkemet.
Ajándékaid, mint a tenger,
S Nélküled koldus csak az ember.

Itt van szívemnek kelyhe, Te
Pünkösd borával töltsd tele!

Add, ha parancsod megjelen,
Katonaként én megtegyem.

Te jó tanácsod hadd vezessen,
Különböztessen jól, helyesen.
Szent értelmeket ha adod:
Felismerem akaratod.

Arany folyam vagy, Bölcsesség,
Szerelmed csókja bennem ég,
És így a szívem tudja, érez:
Milyen jó vagy Te és mily édes.

Szemem mindig csak Rád tapad::
Igazság Lelke csak Te vagy!
Megígérted, jó Jézusom:
E vendéget én megkapom.

A szívem várja vágyva, halkán,
Őt várja ez az üres barlang.
Boldog lesz, majd ha áldva jó:
Örökre nálam marad Ő!

Igehirdetés Rogate vasárnapján

„Arról is mondott nekik példázatot, hogy mindenkor imádkozniuk kell, és nem szabad belefáradniuk. Ezt mondta: »Az egyik városban volt egy bíró, aki az Istent nem félte, az embereket pedig nem becsülte. Élt abban a városban egy özvegyasszony is, aki gyakran elment hozzá, és azt kérte tőle: Szolgáltass nekem igazságot ellenfelemmel szemben. Az egy ideig nem volt rá hajlandó, de azután azt mondta magában: Ha nem is félem az Istent, és az embereket sem becsülöm, mégis, mivel terhemre van ez az özvegyasszony, igazságot szolgáltatok neki, hogy ne járjon ide, és ne zaklasson engem vég nélkül.« Azután így szólt az Úr: »Halljátok, mit mond a hamis bíró! Vajon az Isten nem szolgált-e igazságot választottainak, akik éjjelnappal kiáltanak hozzá? És várakoztatja-e őket? Mondom nektek, hogy igazságot szolgált nekik hamarosan. De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?« (Lk 18, 1-8)

Az imádság univerzális emberi jelenség kultúrától és vallástól függetlenül. Jónás könyvének pogány hajósai is mind istenükhöz kiáltanak a viharos tengeren. Mert mindenki imádkozik, hívő és hitetlen, pogány és keresztény, hindu és muzulmán, zsidó és indián. Ady Endre így vall erről:

*Hiszek hitetlenül Istenben,
mert hinni akarok,
mert sosem volt úgy rászorulva
sem élő sem halott.*

*Szinte ömölnek tört szívemből
a keserű igék,
melyek tavaly még holtak voltak,
cifra semmisség,*

*most minden minden imává vált,
most minden egy husáng,
mely veri szívem, testem, lelkem,
s mely kegyes szomjúság.*

Az ember kétségei között, hívő hitetlenségében szomjazik. A két képet összeillesztve a sós tengervízen hanyódo ember szomjazza az élő vizet, szomjazza az Isten közelségét. A kétkedő vagy hitetlen ember nem tudja, hogy közel a segítség, az Úr közel. Nem tudhatja, hogy hallja-e valaki az imákat.

Albrecht Rietschl, egy IX. századi teológus szerint a keresztények imádsága kizárólag hálaadó imádság lehet, hiszen az Úr tudja, hogy mire van szükségünk, és gondoskodik rólunk, Isten pártatlan és nem befolyásolható. Rietschl hite hasonló ahhoz a tanítványhoz, aki tudja, hogy Jézus békésen alszik a hajóban, az Úr közel van, nem kell félnünk nem veszünk el. Rietschl bízik az Úrban, hagyja őt aludni. Tudja, hogy ő parancsol a szélnek, és van hatalma lecsendesíteni a vihart.

De Jónás történetében a pogány hajósok kiáltanak az Úrhoz, az evangélium történetében a tanítványok is kiáltanak az Úrhoz. Mi is így vagyunk ezzel, veszélyhelyzetben csak feltör belőlünk az imádság. Olyan ez, mint mikor támadás ér bennünket. Segítség! – Kiáltunk fel. – Istenem, segíts! És egyetlen reményünk, hogy valaki meghallja a hangunkat.

Amikor egy hajó veszélybe kerül, akkor a kapitány elküldi az SOS jelet! Save our souls! „Mentsd meg lelkeinket"! Ez az utasok egyetlen esélye a túlélésre. Ilyenkor az ember nem azon gondolkodik, hogy hallja-e ezt valaki, a remény mindennél erősebb. Biztosan hallja valaki! Élni szeretnénk! Túl szeretnénk élni! Küldjük a jelet, és a remény erős: Biztosan hallja valaki!

Van, hogy egy-egy élet vagy egy egész csoport élete megfeneklik, léket kap, vagy a történelem viharai tépázzák. Van, hogy egy házasság fut zátonyra, van, aki nem boldogul az életben, csak süllyed egyre mélyebbre, mint az özvegyasszony Jézus példázatában, aki minden kiszolgált ember szimbóluma. A szélsőséges politikai irányzatok erősödnek, az erőszak mérgezi a hétköznapiakat, bizalmatlanság és félelem hullámai csapnak át a fejünk felett. Nagyon sok segélykiáltást hallani a társadalomban: Mentsd meg lelkeinket!

Mi különbözteti meg, teszi különlegessé a segélykiáltások között a keresztények kiáltását?

Egyházunk hajója is hanyódozik a hullámokon és keresi az irányt. Ha körülnézünk, látjuk a társadalmi krízist, a morális válságot, a lecsúszó embertársainkat, a széteső családokat. Vihar van! Ha befelé

nézünk, látjuk, mennyi minden elválaszt minket az élő Istentől, látjuk gyengeségeinket, látjuk kudarainkat, bűneinket. Vihar van kívül, vihar van belül. Nincs más választásunk, kiáltunk az Úrhoz! Az egyház Jézus Krisztushoz kiált, mint az egykori tanítványok, akiknek hajója viharba került, de tudták, hogy ott alszik csónakjukban Jézus. Felébresztették és ezt mondták: *Uram, ments meg minket, elveszünk!*

Társadalmunk viharait, bűneit látva kiáltunk az Úrhoz, mert politikus Istenünk van. Isten politikus, Isten miniszter. És itt a *politikus* nem szitokszó. Tisztítsuk meg szavainkat és adjuk vissza eredeti értelmüket, mert a politikus csak azt lehetne nevezni, aki a közösség érdekeit szem előtt tartó felelős vezető. A miniszter szó pedig szolgát jelent. Egyre több hamis politikus lepleződik le, más istent követő, istentelen, vagy bűnbe esett emberek ők, mint mi magunk, mint a hamis bíró, aki Istent nem félt embert nem becsült. Jézus bátor példázatában az Úristent, az igaz bírót egy hamis bíróhoz hasonlítja. Ha olykor még a hamis politikusok is meghallgatják a gyengék szavát, hogyne hallgatná meg az Úr a kiáltásunkat! Urunkat azért nevezhetjük politikusnak, mert ő törődik a népével, szívében viseli az ember sorsát. Az Úr nemcsak hogy politikus, de elfogult politikus, mert van egy gyengéje, egy szenvedélye, mégpedig a kicsik, a megalázottak és megnyomorítottak védelme. Isten részrehajló Isten.

Azt mondjuk az a jó szülő, aki nem tesz különbséget a gyermekei között, nincsen kedvence, az a jó tanár, vagy a jó vezető, akinek nincsenek kedvencei, aki nem kivételez. Isten ilyen értelemben nem pártatlan, vannak választottjai, de nem úgy, mint egyes tanároknak, nem a leghumorosabb, leggazdagabb, legokosabb gyerekek kivételezik, hanem a gyenge tanuló mellé áll, együtt érez vele, támogatja, sőt együtt szenved vele, ott van vele akkor is, amikor este otthon a párnájába sír. Amikor a másik szobából átszűrődő veszekedés hangjaitól nem tud elaludni, odabotorkál a szülők kö-

zé. Amikor odakiáltják, a gyerekek a veszekedő szülők, hogy „te meg mit sírsz!”, akkor az a gyerek az Isten előtt sír, hiszen tudja, hogy mindennek nem szabadna megtörténnie. Amikor a kicsi, a gyenge sír, akkor a sírása a Mennyei Atyához kiált a földről.

A keresztény imádság azért különleges, mert mi tudjuk, kiben hiszünk, a szélbe kiáltott segélykérésünket Istenünk meghallja, mert közel van hozzánk. Ott van velünk a hajóban. Az Emberfia eljött a földre, egészen közel hozta Isten országát. Isten országának szolgája lett, értünk. A földi hatalom nem állt mellé, hanem kiszolgáltatta őt, hogy megöljék, de Isten mellé állt, bizonyosságot tett róla azzal, hogy feltámasztotta a halálból. Az Emberfiát emberek kezébe adták, kigúnyolták és szenvedésében egy fára függesztve felemelik, hogy mindenki lássa. Sokan talán nem tudják, hogy miért szenved, biztos, olyan mint a többi, mint a másikkal jobb és bal oldalán! A bűnösök közé számították. De az Úr feltámasztásával bizonyosságot tett róla. A pártjára állt.

Vajon ha sírni való a helyzetünk, kiáltunk-e hozzá éjjel és nappal? Amikor eljön az Emberfia, aki értünk lett kicsi és megalázott, akkor talál-e hitet a földön? Mentsd meg, Uram, a lelkeinket!

Ámen.

Bolba Márta

Szeretettel köszöntjük a Soproni Evangélikus Egyházközség idei konfirmandusait!

Magyar nyelven konfirmálók

Bek Zoltán Ádám
 Bencsik Fanni
 Böröczky Nikolett
 Breuer Mónika Renáta
 Bruckner Bertalan
 Galambos Ádám
 Gosztola Livia
 Grosz Zsuzsanna Mária
 Kránitz Rebeka
 Madarász Enikő
 Madarász Eszter
 Nagy Dániel
 Szekeres Zalán
 Szényi Felícia Zsófia
 Takács Hajnalka
 Tóth Kata
 Udvardi Zsuzsanna
 Varga Anda
 Varga Balázs
 Varga Lili
 Vörös Bence

Német nyelven konfirmálók

Barcsa Bónis
 Berta Anna
 Horváth Péter
 Marton Márk
 Podmaniczki Dávid
 Reitter János

Távirati jelentések néhány megtartott programunkról

(2011. húsvét–pünkösd)

A nagyhéten és húsvétkor az istentiszteleteinket a húsvéti ünnepekörnek megfelelő hagyományaink szerint tartottuk meg.

Április 26-án presbiteri ülést tartottunk a nagyteremben.

Április 29-én ünnepelte fennállásának 5. évfordulóját az újjáalakított Soproni Evangélikus Egyházmegye.

Hála Istennek jó idő volt, így április 30-án a Líceum kint tudta tartani ballagási ünnepét a Deák-kútnál, az Eötvös pedig a templomban.

Május 1-jén, amire idén az Anyák Napja esett, megemlékeztünk az istentiszteleteinken az édesanyákról.

Május 2-4 között Gabnai Sándor esperes részt vett az országos lelkészkonferencián, Balatonszárszón.

Május 4-én este élményszámba menő templomi szóló-fuvolakoncertet adott Liszt és Bach darabokból Ittész Gergely fuvola-művész.

Május 5-én 17.00-kor a Család Éve programsorozat keretében „A család a magyar népmesében” címmel hallgathattunk előadást.

Május 6-8. között Hegedűs Attila igazgató lelkész vezetésével az idei konfirmandusok konfirmációs csendeshétvégén vettek részt Gyenesdiáson.

Május 6-7-én zajlott le az óvodánkban és az általános iskolánkban a Hunyadi napok, amelyből a szombat a hagyományos Szent György Nap volt.

Május 7-én a Perkovátz Ház Baráti Kör szervezésében megtartásra került idén is a hagyományos Fraknoi túra – benne a Rozálián egyházi ökumenikus áhítatunkkal.

Május 8-án gyülekezetünkben többen részt vettek a répcelaki Luther-szobor avatón.

Május 9-től új bibliaórai sorozatot tartottunk pünkösdig a Nyugdijasházban Júdas evangéliumáról.

Május 9-én belépőjegyes Wass Albert estét tartott a templomunkban Rékasi Károly színművész „Szerelmem, Erdély” címmel.

Május 10-én a Luther Szövetség ülése helyett egyházközségünk adott helyet az egyházmegyei egyházközségi felügyelőök találkozójának.

Május 11-12-én kétnapos egyházmegyei lelkészgyűlést (LMK-t) tartottunk Balatonszárszón – közösen a Somogy-Zalai Egyházmegye lelkészeivel.

Május 14-én számos testvérünk segített a templomtakarításban.

Május 16-án sikeres műszaki átadást tartottunk Balfon, ahol a tervezett templomfelújítás munkálatainak második fázisa is lezárult.

Május 20-án a KÉSZ meghívására nagyszámú hallgatóság előtt előadást tartott Gabnai Sándor esperes a Jezsuita teremben „Széchenyi és a vallás” címmel.

Május 21-én több mint harmincan vettek részt a kemenesmihályfai gyülekezeti majálisunkon és kirándulásunkon.

Május 21-én Sopronból sokan részt vettek Harkán azon a hálaadó istentiszteleten, amin Ittész János püspök úr szolgált.

Május 22-én, Cantate vasárnapján házigazdái voltunk a nagyszerűen sikerült Egyházkerületi Kórustalálkozónak, amelyen a somogyvámosi, a komáromi, a nemescsói, az oroszlányi és a harkai gyülekezeti kórus vett részt közel 110 fővel. A kórusok a 10.00-i istentiszteletünkön szerepeltek, délután pedig közös egyházzenei áhítattal egybekötött koncertet adtak, tulajdonképpen vetélkedőt tartottak.

Május 24-én tartottuk a munkaév utolsó presbiteri ülését. A gyűlést a temetőkápolnánál kezdtük, ahol gyülekezeti tagok, városi vezetők és a presbiter testvérek jelenlétében hivatalosan is átadtuk és felszenteltük az elkészült ravatalozókápolnai mozgássérült rámpát. Az ünnepség után presbiter testvéreinkkel kihelyezett munkaévzáró megbeszélést és vacsorát tartottunk a Vincellér Házban.

Május 28-án Egyházkerületi Missziós Nap volt Zalaegerszegen, amelyen gyülekezetünkben is többen részt vettünk.

Aznap volt Biczó Balázs gyülekezeti felügyelőnk és Pityer Gabriella egyik ifjúsági csoportvezetőnk házasságkötése.

És ugyancsak május 28-án az Orsolyita, a Szt.György, a Domonkos és a Kecse templom mellett mi is nyitva voltunk a „Nyitott templomok éjszakája” program keretében. Kórusunk adott koncertet, több egyházzenei áhítatot is tartottunk, többnyelvű templombemutatóra is sor került, valamint volt Taizés imaóra és orgonakoncert, illetve bemutató is. Örömmel vettük, hogy

az egész este során közel 1000 látogatója volt hosszabb-rövidebb ideig templomunknak.

Május 29-én mutatkoztak be a 9.00-i német istentiszteleten az idén németül konfirmálódó testvéreink; és tették le a gyülekezet színe előtt „vizsgájukat”.

A hagyományos lícista hétvége idén a Kirchentag miatt egy héttel előbbre került. Ennek keretében május 29-i 10.00-i istentiszteletünket a gimnázium ünnepi alkalmaként tartottuk meg, amelyen Hasza Mónika szombathelyi másodlelkész, volt lícista öregdiák szolgált.

Ugyancsak május 29-én a Hősök Napja tiszteletére 11.00-kor áhítattal egybekötött koszorúzást tartottunk a templomunk előterében. Ezen a napon reggel a bánfalvi hősi temetőben volt a városi megemlékezés, amelyen Gabnai Sándor esperes szolgált igehirdetéssel.

41 évnyi szolgálat után ezen a vasárnapon búcsúzott a nyugdíjba vonuló Krähling Dániel a bonyhádi gyülekezettől. Volt segédlelkésze, a soproni gyülekezet jelenlegi igazgató lelkésze is részt vett az ünnepi alkalmon.

Ezen a napon a gyermek-istentiszteletet Asbóth Lászlóné, Erzsike tartotta, köszöntve a Gyereknapi alkalmából a gyermekeinket.

Június 1-5. között busznyai delegáció járt gyülekezetünk képviselőjeként a drezdai Kirchentagon – az egyházi napokon.

Június 2-án, mennybemenetel ünnepén iskoláink részvételével tartottuk templomi istentiszteleteinket a vasárnapi rend szerint: 8.00-kor és 10.00-kor magyar nyelven, 9.00-kor német nyelven.

Ezen az ünnepen a Család Éve programsorozat keretében 16.00-tól a Liceum mutatkozott be: Tölly Balázs igazgató úr „Történelmi mérföldkövek” címmel mutatta be az intézmény múltját és életét.

Aznap volt 18.00-kor a magyar nyelvű konfirmációs vizsga is a gyülekezeti teremben.

Június 4-én szép hagyományos koncertet tartottunk balfi filiánkban a környék kórusainkat, zenészeink és zenetanárainak előadásában.

Június 5-án Csornán emlékeztünk meg az ottani gyülekezettel együtt istentiszteletet és emléktábla-avató keretében a 100 éve született, Sopronban is köztiszteletben álló Hubert István volt csornai lelkészről.

Június 5-én tartottuk a tanév utolsó gyermek-istentiszteletét.

Június 5-én 18.00-kor egy svéd énekkar, a Hammar Kórus volt a vendégünk, akik szép templomi koncertet adtak Mozart, Brahms és Liszt darabokból, valamint tradicionális svéd dalokból.

Május 30-án 16.00-kor a munkaév utolsó magyar bibliaórája a Nyugdíjsházban.

Június 7-én Gabnai Sándor esperes esperesi értekezleten vett részt Budapesten, az Északi Püspöki Hivatalban.

Június 8-án az LMK, azaz az egyházmegyei lelkészi munkaközösségi ülés a vadosfai lelkészi körzetben volt.

Június 9-én köszöntöttük a pálos kolostorban oktatási intézményünk pedagógusait a pedagógus nap alkalmából.

Június 10-én megvolt a Hunyadiban is a ballagás, a VIII. osztályosok elköszönése.

Június 11-én egyházkerületi nyugdíjas lelkész találkozó volt Győrben, a Püspöki Hivatalban.

Június 11-én korlátozott számban többen részt vehettünk a gyülekezetünkben is az ökumenikus, egyházi áhítatunkkal tartott schneebergi kiránduláson.

Részt vettünk több városi és vidéki rendezvényen: közgyűléseken, könyvbe-mutatón, kiállítás-megnyitókön, gyülekezetünk életét érintő megbeszéléseken és koncerteken, valamint több esetben rádió- és tévériportokat is adtunk.

Összeállította:
Gabnai Sándor lelkész, esperes

30 éve hunyt el Mühl Aladár festőművész

1902. november 13-án született Sopronban, édesapja pékmester volt, és 6 gyermeket nevelt fel. A családból két festőművész került ki, rajta kívül Mühl Mende Gusztáv. Iskoláit Sopronban és Budapesten végezte. 1926-ban állított ki először műveiből, művésztelepeken fejlesztette tovább tudását. Szerette szülővárosát, mely számára nemcsak műemlékváros volt, hanem „*teste és vére*”: nélküle tartalmatlan lett volna élete. Egyszer – a nehéz időkben – ezt mondta: „*Ha száműztek volna Sopronból, amikor a vonatból az utolsó soproni ház eltűnik a szemem előtt, megszakadt volna a szívem.*”

Két művészeti ág vonzásában élt és munkálkodott: a festészetben és a zenében. Azt vallotta, hogy az előrelépés az egyikben magával hozza a fejlődést a másikban. A kölcsönhatás lépten-nyomon érezhető volt művészi felfogásában. A muzsikában is mindig színeket látott, és képei muzsikáltak.

Életének két pillére: Isten- és emberszeretet. A zenében és a festészetben is az Isten közelségét is kereste. Ezért is tudott annyira napsugarassá, örvendezővé válni zenéje és festészete. De szerette az embereket is. Ez különösen nevelői munkájában jutott kifejezésre. Egyházunk gyermekeinek is tanítója volt a kétnyelvű soproni iskolában. Tanított 47 éven keresztül (zene-

iskolában, tanítóképzőben is); nevelt és növelt fényt, szeretetet, emberséget, tudást. Életének mindkét pillérével benne élt egyházában, szülővárosában. Egy lélegzettel élt mindkettőben és szolgálta mindkettőt művészetével, nevelő munkájával, presbiteri tisztségével.

A Lackner Kristóf díj és több más díj mellett, amely művésze elismerését tükrözi, döntő az, amit munkája az emberek szívében, életében kiváltott.

100 éve született Weltler Ödön lelkész

Mint Ágfalva lelkésze, a szomszéd gyülekezet szeretetét és testvéri áldását hozta. Kapcsolata a soproni gyülekezettel szoros maradt mindvégig, haláláig. Rezső testvére itt végezte lelkészi és esperesi szolgálatát, és Sándor fia volt több éven át a gyülekezet megválasztott lelkésze, iskolai hitoktató és énekkarunk lelkes vezetője.

Ő maga is többször segítette szolgálatával gyülekezetünket. Lelkipásztori szolgálata, nívós igehirdetései magyar és német nyelven vonzóak voltak. Sőt olyan munka jelent meg a kiváló lutheri teológus

„kincsesládájából”, amit egyházunkban addig még nem végeztek el. Lefordította magyar nyelvre Luther Márton: Szolga akarat című művét.

Pályája végén költözött Sopronba, ahol a gyülekezeti énekkarnak is tagja volt. Testvér maradt a kórházi betegágyon is, mindig volt tarsolyában valami átadni való, amit nem akart magával vinni távozásakor. Nála több volt a „testvér” szó, mint „legszebb szó a világon” (Reményik Sándor), élő valóság a szolgálat mezején!

(Szimon János könyve nyomán)

Nyitott templomok éjszakája a belvárosunkban

Tavaly ilyenkor leesett állal és tágra nyílt szemekkel csodáltam Kismartonban a belvárosi plébános atyákkal együtt, hogy micsoda remek dolgokat lehet csinálni a Nyitott templomok éjszakáján. Felbátorodtunk. Azt mondtuk akkor a kinti szervező, Ganser úr és az átélt élmények hatására, hogy ez nekünk is kell, ezt nekünk is meg kell próbálnunk.

Hiszen ez az ügy megér egy próbát. A Múzeumok éjszakája programsorozatban immár pár éve részt véve láttuk, hogy bizony szívesen kimozdulnak otthonaikból az emberek, ha van valami kellemes nyár-esti belvárosi program, amit megtekinthetnek.

Vissi András segítségével, pályázati lehetőségekkel, osztrák testvéreink komoly anyagi támogatásával és az alkalom profi reklámozásával belevágtunk ebbe az estébe - mondván: mit veszíthetünk?

Először megijedtem, amikor tudomásomra jutott, hogy éppen ezen a hétvégén van a Fő-téren a borünnep, aztán viszont arra gondoltam, hogy nem is baj: talán még ez is a malmunkra hajthatja a vizet. Elvégre a világi rendezvényre kilátogatók talán bejönnek a templomok előtt elhaladva a szakrális térbe is, talán örülnek annak, hogy a

szinte mindig zárt templomajtókat most nyitva láthatják, és ha talán csak percekre is szívesen bekukkantanak az esti sötétségben Isten házaiba, ahonnan kellemes fények és hangok áradnak ki.

Igy nyitottunk ki este hatkor: a Kecske-templom, a Szent György, a Kétágú, az Orsolyiták és mi. És amennyire hallottam a visszhangot katolikus kollégáinktól, valamint a nagyszámú érdeklődőtől, igencsak sikeres programot zártunk le éjfél után bő félórával. Noha volt úgy, hogy csak páran "lézengtek" a templomunkban, de volt olyan is, hogy közel negyvenen tolongtunk a harangoknál, amikor felkísértem oda a bátor érdeklődőket. Összességében közel ezren voltak ez alatt a hat és fél óra alatt a templomunkban, köztük olyanok is, akik még életükben sem voltak benn, és akik közül egy kedves család például azt mondta nekem, hogy ezek után mindenképpen eljönnek egy evangélikus istentiszteletre is.

Pár szót a programokról:

Este hatkor egyházzenei áhítatot tartottunk, egyházközségünk énekkara énekelt Kertész Péter kórusvezetőnk vezényletével, magam pedig Jel.3,7-13 alapján a nyitott és flexibilis közösségről prédikáltam. Dr. Volker Menke lelkészünk német nyelven

tartott templombemutatót este 7-kor, 8-kor pedig én tettem meg ugyanezt magyarul az egyre nagyobb számú hallgatóság előtt. A Bajnokok Ligája döntőjével "konkurálva" nagy öröm volt látni, hogy milyen sokan hallgattak bele Kocsis Anna és Kertész Péter orgonakoncertjébe, ha csak 5 perc erejéig is, vagy akár végigülve azt. Muzsikusaink egyébként a 10 órakor kezdődő lelki vonulatot felvonultató ökumenikus Taizéi imaóra után tartottak még egy orgonabemutatót is, ahol a mesés szép templomi hangszerünk kulisszatitkaiba is be-

avatták az érdeklődőket. Éjfélkor egy vetített képes meditációval zártam le az alkalmat, amelyben a Szentírás azon jeleneteit hoztam fel és értelmeztem a mára nézve, amelyek éjfélkor játszódtak.

Nyitott templomok éjszakája: igazi missziós lehetőség volt ez az alkalom.

Nyitottság, befogadókészség, látogathatóság, megismerhetőség, közelebb hozás – ez mind-mind fontos célja és velejárója volt ennek az estének. Kitárni a kapuinkat: Jézus missziós küldetése csak így teljesülhet!

Gabnai Sándor lelkész, esperes

Tűnődés a majálison

Ültünk a kemenesmihályfai tábor udvarán, a gyerekek egyre nagyobb hangerővel fogócskáztak, a feleségek egy pléden ülve a legkisebbekre vigyáztak és beszélgettek, egy lelkes nagypapa a maradék húsokat grillezte, mi pedig- egy apuka és én- a hatalmas fa árnyékában egy pohár üdítő sör mellett beszélgettünk, amikor az apuka megszólalt: sokak szerint a régi rendszer azért is jobb volt, mert voltak úttörőtáborok, kirándulások, ma meg nincsenek. Igaz, ezek eredetileg politikai töltetűek voltak, de amikor mi voltunk gyerekek, akkor ez a része már teljesen elhalványodott- maradt a kirándulás és a közösség.

Elgondolkodtam. Én is voltam úttörő, és szerettem a honvédség napi, akadályversenynek álcázott kirándulásokat. De nem hiszem, hogy ma is az államtól kellene várnunk, hogy majd ő megcsinálja nekünk: megszervezi a közösségépítés kereteit, pénzt is ad rá. Úgy gondolom, jellegzetes ez a mentalitás: az államtól várunk mindent, azt is, hogy kirándulásokat szervezzen, hogy összehozzon bennünket. Holott-gondolkodtam hangosan- ez éppen civil feladat lenne. *Nekünk* kell elindulni, felvenni a telefont, megbeszélni, ki mit hoz- ne mástól várjuk, hogy nekünk közösséget ad!

És ekkor rádöbentem: hiszen most mi is ezt csináljuk! Egy, az egyik gyülekezeti

tagunk agyából kipattant ötlet alapján szerveződött a tavalyi majális is Nemeskén, és az idei is Kemenesmihályfán. Hiszen olyan kevés kell ahhoz, hogy együtt legyünk, jól érezzük magunkat! A legnagyobb feladat a hirdetés - e-mailben, hirdetésben, Hírlevélben, telefonon hívogatni az embereket. A legfontosabb pedig az elhatározás, hogy ott leszünk. A többi már könnyen ment: valaki vállalta a húsok bepácolását, másik a grillsütést, ismét más a gyerekeknek szervezett kézművességet, az utazást is együtt szerveztük meg: akinek nem volt autója, azt befogadta kocsijába az, akinek volt üres ülése. Nincs ebben semmi ördögösség, csak akarni kell.

Természetesen nem tagadtuk le, hogy ez *gyülekezeti* majális: áhítattal kezdtük, és közös imával fejeztük be a napot (tíz percel a vihar kitörése előtt, ami amúgy is elmosta volna a további együttlétet). A záró áhítat szinte az egész nap jelképe is lehetett volna. Körben állva, egymás kezét fogva mondtuk el a Miatyánkot- kivéve egy két éves kislányt, aki nem volt hajlandó beállni közénk: a kör közepén futkározott, miközben mi mosolyogva mondtuk körülötte az imádságot. És meggyőződésem, hogy közben Isten is ott mosolygott közöttünk.

Hegedűs Attila

Lass dich bewegen

Tragen Religionen eigentlich zu einer besseren, friedlicheren Welt bei? Manche Menschen würden das bestreiten und darauf hinweisen, in wie so manchem Konflikt auf der Erde auch Religionen eine Rolle spielen und gewaltsam aufeinanderstoßen. Es gibt auch so manches Gespäch, da werden Christen auf die Gewaltgeschichte ihrer eigenen Religion angesprochen und Beispiele werden genannt wie die Kreuzzüge, Hexenverfolgungen, gewaltsame Bekehrungsversuche im Zuge von Eroberungsfeldzügen christlicher Herrscher. Oder muss man christlich in diesem Fall in Anführungszeichen setzen beziehungsweise von sogenannten christlichen Herrschern sprechen? Denn wer in Christi Namen Gewalt übt, Zerstörung, Verletzung, Tod in die Welt trägt und über Menschen bringt, missbraucht doch wohl Jesus und den christlichen Glauben zu eigenen Interessen. Eine solche Vorgehensweise ist keine Zeugenschaft, ist kein Zeugnis-Ablegen für Jesus. Ausbreitung des christlichen Glaubens ist keine Gewaltangelegenheit, sondern eine Geistesangelegenheit.

Angefangen bei seinen ersten Jüngern kommt allen, die ihm nachfolgen, die Verheißung und der Auftrag des auferstandenen Jesus zu, wie sie sich in der Apostelgeschichte folgendermaßen Ausdruck verschaffen: „Ihr werdet die Kraft des Heiligen Geistes empfangen, der auf euch

kommen wird, und werdet meine Zeugen sein in Jerusalem und in ganz Judäa und Samarien und bis an das Ende der Erde“ (Apg 1,8). Christen sind sehr wohl Eroberer, aber keine gewalttätigen, sondern sie erobern Menschenherzen für die Liebes- und Rettungsgeschichte des Gottes Israels, in der er mit Jesus ein neues Kapitel aufschlägt und schreibt. Und solche Eroberung der Herzen geschieht allein, verwirklicht sich allein durch Gottes Geist; er bewirkt, dass Gottes Geschichte in Jesus für Menschen von Bedeutung wird und sie bewegt in einem doppelten Sinn. Zum einen und als erstes, dass das eigene Herz eines Menschen berührt, bewegt, erfüllt ist von Gottes Hingabe in Jesus für uns, uns zugute, von seinem heilenden, befreienden Wirken, von dieser Geschichte, die gipfelt in der Sprengung des Todes. Dass solcher Glaube nicht menschengemacht ist und nicht erzwungen werden kann, sondern ein Geschenk Gottes ist, hat Martin Luther im Kleinen Katechismus so ausgedrückt: „Ich glaube, dass ich nicht aus eigener Vernunft und Kraft an Jesus Christus, meinen Herrn, glauben oder zu ihm kommen kann; sondern der Heilige Geist hat mich durch das Evangelium berufen, mit seinen Gaben erleuchtet, im rechten Glauben geheiligt und erhalten“.

Die solchermaßen in ihrem eigenen Herzen Bewegten werden dann, und das ist die Folge und der zweite Schritt, durch Gottes Geist nun selbst in Bewegung gesetzt, auf den Weg gebracht, um für Jesus, um für Gottes Geschichte in ihm Zeugen zu sein in der Welt, wohin auch immer unser Weg führt. Denn Gottes Geschichte in Jesus, die uns gut tut, soll auch anderen Menschen gut tun. Gott lässt uns seine ewige Freundschaft genießen, aber andere Menschen auch „bis an das Ende der Erde“ sollen in ihren Genuss kommen. Damit die Rettungs- und Liebesgeschichte zu Menschen und Welt, die der Gott Israels in Jesus weiterschreibt, immer größere Kreise ziehe, möglichst viele Menschen erfasse und bewege, setzt uns Gott durch seinen Geist in Bewegung.

Wir werden dabei auf Menschen anderer Religion und Weltanschauung treffen. Nie darf es darum gehen, sie durch Druck, Zwang oder Gewalt für den eigenen Glauben oder die eigene Anschauung zu gewinnen. Sondern für das, was uns von Gott her als Wahrheit zugekommen ist, für den Glauben, der unser Leben hält und trägt, sollen wir gelassene, heitere, fröhliche Zeugen, eine lebendige Einladung sein. Gott führt durch seinen Geist schon alles zum Besten, wo, wann und wie er es will.

Warum gibt es eigentlich unterschiedliche Religionen und Weltanschauungen? Manchmal denke ich: deshalb, damit es einen fröhlichen, freien, friedlichen Wettstreit gebe, in dem jeder versuche, den anderen für die eigene Wahrheit, für das, was einem selbst gut tut, zu gewinnen. Auf uns als Christen bezogen: Legen wir glaubwürdig Zeugnis ab für die bedingungslose

und schrankenlose Liebe Gottes, die wir durch Jesus erfahren? Oft genug sprechen, handeln, leben wir gegen Jesus, statt mit ihm. Aber auch Folgendes gehört zu unserem Glauben: wo wir Fehler gemacht und Schuld auf uns geladen haben, dürfen wir neu anfangen. Gott gibt uns nicht auf. Er erobert durch seinen Geist neu unser Herz für sich und seine ewige Liebe, für die Jesus Bestätigung und Siegel ist. Je glaubwürdiger wir sie durch unser Leben ausstrahlen, desto mehr ist unser Leben ein Zeugnis für Jesus, eine lebendige Einladung an die Welt, sich von Gottes Liebe bewegen zu lassen, die das Leben heil, gut, ewig macht. Dazu erbitten wir die schöpferische, erneuernde Kraft des Heiligen Geistes, durch den sich der befreiende und heilbringende Gott in Jesus uns bekannt gemacht hat.

*Mit herzlichen Segensgrüßen zu Pfingsten
Ihr/Euer Volker Menke, Pfr.*

Herzliche Einladung

auch zu den deutschsprachigen Veranstaltungen unserer Kirchengemeinde: **Gottesdienst** sonntags um 9.00 Uhr; **Wochenpredigt** donnerstags um 17.00 Uhr; **Konfirmandenunterricht** freitags um 14.30 Uhr; **Kindergruppe** für Kinder im Alter von 6-13 Jahren jeden zweiten und vierten Mittwoch eines Monats um 16.30 Uhr; **Neue Jugendgruppe** ab Konfirmandenalter jeden ersten und dritten Mittwoch eines

Monats um 17.30 Uhr; **Jugendgruppe ab 16** jeden ersten und dritten Freitag eines Monats um 19.00 Uhr; **Glaubensgesprächskreis** jeden zweiten und vierten Freitag eines Monats um 19.00 Uhr; **Gemeindenachmittag** (auf Deutsch und Ungarisch) jeden ersten Mittwoch eines Monats um 15.30 Uhr in den Räumlichkeiten des Ev. Altenheims.

KINDERBIBELWOCHE (KIBIWO) vom 20.-24. Juni 2011: „Was geschah in Kapernaum?“

(Nähere Auskünfte zu allem bei Pfarrer Dr. Volker Menke, Templom utca/Kirchgasse 12, Sopron/Ödenburg, Tel. 99/322-674)

„Jó volt látni, hogy én is tudok segíteni...”

Tantestületi döntést követően nyújtottunk be pályázatot a középiskoláknak meghirdetett Társadalmi Szolidaritás (TÁRS) programra. Hagyományainkat, lehetőségeinket és – nem utolsó sorban – a társadalmi szükségleteket figyelembe véve úgy határoztunk, hogy az idős emberek segítségének lehetőségét ajánljuk fel a fiataloknak.

A pályázat benyújtását követően 2011 tavaszán örömmel fedeztük fel iskolánk, az *Eötvös József Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola* nevét a támogatottak között. Azonnal munkához láttunk. Két, egyenként közel három órás bevezető foglalkozást tartottunk a jelentkező diákok részére. Igyekeztünk felkészíteni őket a nagy feladatra. Játékos módszerekkel segítettük a csoportképzést, fejlesztettük együttműködési készségüket. Beszélgettünk velük az idős emberek jellegzetességeiről, a velük való kommunikáció sajátosságairól. A témához szorosan kapcsolódó film (*Emberöltők*) megtekintése után arra kértük őket, hogy rajzolják le a programmal kapcsolatos érzéseiket, majd vessék papírra *motivációju-*

kat, elvárásait. Úgy gondoltuk, azoktól is kérünk írásos anyagot, akik önkéntes *munkára nem jelentkeztek, de tanúi voltak az előkészületeknek*.

A *Szociális Otthon* gondozottaival való első találkozás jól sikerült. Sok diák és idős ember már ekkor kölcsönösen kiválasztotta egymást. A fiatalok a továbbiakban saját időbeosztásuknak megfelelően, egyeztetett időpontokban látogatták a gondozottakat.

Sokkal több gond jelentkezett a *saját otthonukban élő* idősekkel kapcsolatban. A *Vöröskereszt* vezetője és jómagam próbáltuk meggyőzni őket a fiatalok fogadására. Sajnos, rendkívül bizalmatlanok voltak, sorra utasították el diákjainkat. Többszöri eredménytelen győzködés után más rászorulókat kerestünk (van köztük intézményben lakó is), s a tanulók örömmel teljesítették vállalkásukat.

A program során folyamatosan figyeltük a fiatalokat, érdeklődtünk munkájuk felől. Sok pozitív visszajelzést kaptunk. A tanulók a megbeszélte időben, pontosan érkeztek; illedelmesen viselkedtek, valóban szívesen segítettek. Jó kapcsolatot alakítottak ki a rászorulókkal, illetve gondozóikkal, családtagjaikkal. Megbízhatóak voltak, ha bevásárlás kapcsán pénzt kellett kezelniük, vagy küldeményt kellett feladniuk a postán. Örömmel vitték az ajándék gyümölcsöket, csokoládékat, játékokat, illetve lelkesen fejtettek keresztretvényt, vagy készítették apróbb tárgyakat azokkal, akikkel lehetett. Csalódottan vették tudomásul, hogy higiénés okok miatt nem lehetséges a közös sütés-főzés az intézet konyhájában, ezért az alapanyagokat saját otthonukban felhasználva kész édességgel lepték meg az idős bácsikat, néniket. A velük töltött délutánokon érdeklődve hallgatták az emlékeiket, nézegették régi fényképeiket, szívesen vitték őket sétálni. A program felénél már ügyesen kezelték a súlyos betegek tolókosiját, megbízhatóan, óvatosan itatták, etették őket. Volt, aki hétfvégén mindenki meglegedésére egyhuzamban több órát is teljesített.

A tanulók program lezajlása után a mindannyian pozitívan nyilatkoztak (pl.: „Örülök, hogy részt vehettem ilyen programban.” „Jó volt látni, hogy én is tudok segíteni.” stb.)

Az önkéntes munka sok örömet szerzett a program minden résztvevője, segítők, segítettek, koordináló munkát végzők, sőt a tevékenységet kívülről szemlélők számára is. E hasznos elfoglaltság folytatására a megalapozott reménnyel, gyakorlati szempontból is előkészített lehetőség van.

A szemléletben bekövetkező változást semmi sem fejezi ki jobban, mint az egyik tanulónak a záró foglalkozáson írásban leadott önértékelése:

„Régebben nem voltam mindig segítőkész az idősokkal, de ennek a TÁRS-programnak köszönhetően ez megváltozott. Ha látom, hogy segítség kell valakinek, segítek.”

Balíková Németh Márta programvezető

Levélféle konfirmáció előtt álló tinédzsereknek

Kedves Kistesók, mai életetek közepette most aligha van időtök és energiátok végiggondolni ezt az egész konfirmációt, megvallásosságot. Hogy is van ez... Talán majd később, egy nyári napon, a fűben heverészve, az égen vonuló felhőkre mélázva... Addig is, hadd mesélek el Nektek egy történetet a magam életéből, hátha hasznát veszitek

Amikor óvodás voltam, Magyarországon az ateista-kommunista kormányzat ellenségének tekintette az egyházakat és a keresztény, vallásos embereket. Kemény terrorral üldözte őket – de erről szóljanak részleteiben a történelemkönyvek. Itt csak annyit, hogy még a gyerekek beszélgetéseit is kifigyelték, hogy annak alapján zaklatassák a szülőket. De hát mit tudott erről egy négyéves kislány? Édesanyám csak annyit mondott, hogy Isten meg Jézus VAN, de nem szabad beszélni róla, csak otthon. A gyerekszívben azonban nehezen fér meg a titok: már másnap megsúgtam óvodai szerelmemnek, Árpikának. Történetesen az ő papája volt Édesapám munkahelyén a párttitkár. Árpika cseveghetett valamit odahaza, mert attól kezdve a párttitkár minden vasárnap délelőttre kitalált valami közösségi feladatot Édesapámnak – akkoriban, aki bölcsőbb volt, az ilyen feladatokat teljesítette, elkerülendő a komolyabb zaklatásokat. A jóember ugyanis azt hitte, hogy a hit és a vallásosság az olyan dolog, ami vasárnap délelőtt „jön rá” az

emberre. Hát nem: *A vallásosság az ember egész életét, minden pillanatát áthatja.*

Amikor már iskolás lettem, eljött az idő, hogy tanulgassam a külvilágban való viselkedés, fellépés, megszólalás módjait, túl az illemszabályokon is. Abban az időben már nem volt olyan embertelen a kormányzati terror, de sok nehéz helyzet adódott. Gyakran kellett mérlegelni, mit tesszünk, hogyan tesszük, miért tesszük. A bonyolultabb helyzeteket Édesanyám egyszerűen magyarázta meg: „Nézd, fiam, ezt *rendes ember* így csinálja!” Hát ki ne szeretne *rendes ember* lenni? Hát persze, hogy én is igyekeztem. Csak később értettem meg, hogy szüleim gondolkodásában *a rendes ember azonos volt a keresztény emberrel*, a keresztény módon élő és cselekvő emberrel.

Életünk úgy alakult, hogy kamasz koromban kicsit megfeledeztem rólam a családban, voltak más gondok-bajok is. Már gimnazista voltam, amikor Édesanyám egy nap azzal jött haza, hogy beiratott konfirmációi oktatásra, itt vannak a könyvek, vasárnap 10-re menjek el a Deák térre. Én a kamaszok önérzetével azt feleltem, hogy ez az én meggyőződéseim ellen való dolog, és engem erre ne kényszerítsenek. Édesanyám megdöbben, elszomorodott. A következő napokban tanácskozott testvéremmel, és kiderült, hogy velem egyidős kelenföldi unokatesóm ugyanebben a „betegségben” szenvedett. Beígérték neki azonban, hogy konfirmációi ajándékképpen megkapja a fényképezőgépet, amire már régóta vágyott. Ez meggyőzte őt, hajlandó volt fejét a bárd alá hajtani. Akkori körülmények közt egy fényképezőgép olyan nagy dolog volt, mint Nektek ma egy csúcsmínőségű bicikli, vagy telefon, MP3-as lejátszó, laptop. Édesanyám megkérdezett, hogy netán akarok-e én is egy fényképezőgépet? Rettenetesen felháborodtam, hogy unokatestvérem, mint egy cukorért pitiző kiskutya, kész volt feladni elveit egy fényképezőgépért. Hát, én nem! Édesanyám elsírta magát. Akkor egy Jókai-hősnő méltóságával közöl-

tem vele, hogy az Ő kedvéért elmegyek a tanfolyamra, de nekem fényképezőgépről szó ne legyen többé, mert én csakis az Ő kedvéért teszem meg.

Amikor a konfirmációi istentisztelet után hazamentünk, Édesanyám elővett egy szép csomagot, és átadta azzal, hogy konfirmációi ajándék. Kibontottam. Egy fényképezőgép volt benne. Akkori szegénységünkben mennyi fontosabbra nem telt! Döbbenet álltam.

Kis híján megütött a guta mérgemben, hogy ennyire nem vették komolyan a sza-

vamat, hogy az Ő kedvéért... Édesanyám remegő hangon, majdnem sírva kérdezte: „Hát nem is örülsz neki? ”

Akkor az eszembe villant: te most a templomból jössz, ahol *megtanítottak téged valamire... mire is?* Odafordultam Édesanyámhoz, és borzalmas erőfeszítéssel, tudatosan kimondtam a kegyes hazugságot: „De igen... csak úgy meglepődtem, hogy szóhoz sem jutottam...”

Ott a templomban megtanítottak valamire. Soha nem felejttem el. És köszönöm, hogy megtanulhattam.

Szabó-Pap Gabriella
(forrás: www.evangelikus.hu)

Pünkösd az evangélikus közösségekben

A magyarországi református egyház már több mint három évtizede elkezdte azt a munkát, amely a felekezeten belüli szokások feldolgozását célozta. Mindez a Református Doktorok Kollégiumának keretén belül, a vallási néprajzi csoportba tömörülő lelkészeknek, kutatóknak köszönhető. A katolikus szokások leírásával úgyszintén több évtizede foglalkoznak. Az evangélikusoknak azonban adóssága van e téren.

Ezen kívánt változtatni néhány néprajzkutató, amikor 2002 decemberében megalakította az Evangélikus vallási néprajzi munkacsoportot. A munka eredménye ez idáig: egy kötet és két konferencia. A Vallási Néprajz c. sorozat 12-ik kötetében olyan tanulmányok jelentek meg, amelyek felhívják a figyelmet az evangélikusság művelődéstörténeti szerepére, nem mellőzve természetesen az újabb kutatási irányzatokat és eredményeket. Ugyancsak e célt szolgálta az elmúlt évben megrendezett konferencia a 250 éves konfirmációi gyakorlatról, vagy az idej, áldozócsüdtörtök, avagy mennybemenetel és pünkösd jelentőségéről és szokásairól.

Bár néha úgy gondoljuk, hogy a pünkösd kapcsán már mindent szokást leírtak, és bemutatnak többszörösen is, így a májusfa állítását és kitáncoltatását, a pünkösd király vagy királyné választását, a konferencián kiderült, hogy akad még tennivalónk bőven. Az adataink a németiség köré-

ből szórványosak, a vendek még csak említésre sem kerülnek, a felvidéki és vajdasági magyar evangélikusság szokásairól sincsenek néprajzi leírásaink. Voigt Vilmos, Tátrai Zsuzsanna, Krupa András, Lakatos-Bakó Melinda, Baksa Brigitta vagy Tabajdi Zsuzsanna előadásából mégis rengeteg adatot ismertünk meg a magyar, szász és szlovák közösség életéből, amelyek útmutatást adnak a további kutatásokhoz. Ezekből szemezgetek a továbbiakban, hogy olvasóink is betekintést nyerjenek az evangélikus közösségek szokásaiba.

Közismert, hogy a mai európai nyelvekben a pünkösdf szó a görög ötven (pentecost) számnévből származik. Ez a nap a húsvét utáni hetedik hétvégére esik. A zsidó egyházban ez a Sávút, a hetek ünnepe, amely a kovásztalan kenyér ünnepe utáni 50. napra esik. Eredetileg aratási ünnep volt, és később még az első vetés napját is hozzá kapcsolták. A rabbinikus hagyomány pedig összekapcsolta e napot a Tóra átadásának ünnepével, amikor a Szináj hegyénél az Egyiptomból kimenekült zsidóság megkapta a lángokkal körülvett Tanítást. E zsidó ünnepben megtalálható többek között a templomok zöldággal és virággal való díszítése, amely a keresztény ünnep jellegzetes vonása is.

Pünkösdf ünnepének legfőbb vonása a Szentlélek megjelenése, amely tüzes nyelvek formájában volt látható (ezért is tűzvörös az ünnep liturgikus színe), és nyelveken szólást eredményezett. Azt is tudjuk, hogy hivatalos egyházi ünnepként a Kr. u. 325-ben a niceai zsinat 5. kánonja említi. Hogy miként zajlott az ünnep az óegyházban, csak néhány adatból ismerjük. Vannak említések arról, hogy a szél zúgását harsonnákkal próbálták feleleveníteni, a lángnyelveket rózsafüzérek leeresztésével, a szentleket, pedig galamb eleresztésével szimbolizálták.

Az evangélikus egyházban elsősorban a templomok zöldággal való díszítése volt a jellemző. A XVII. században zsinatok határoztak arról, hogy helyes és megőrzendő szokás, hogy a diákok pünkösdfkor zöld gallyakkal ékesítsék fel a szent épületeket. Kikötötték azonban, hogy ez ne lövöldözéssel vagy más szertelenséggel történjen, hanem énekléssel. Tessedik Sámuel azonban 1770-ben örömmel üdvözölte, hogy megszűnt a szokás, főleg, hogy a templomban elhelyezett zöldágak között a maga gyümölcsfáit is felfedezte egykoron. A szokás azonban a többszöri tiltás ellenére is fent maradt. A Pest megyei Mendén a mai

napig gyakorolják. A templomba állított fákat szalagokkal, fejkendőkkel, hímzett terítőkkal díszítik

Az egész Kárpát-medencében jellegzetes volt, hogy zöldfát vagy májusfát állítottak a lányoknak. Ezt a szokást majd minden felekezetenél és nemzetiségnél megtaláljuk. Helyenként a legények titokban állították a fákat szeretőinek, máshol a lány is tudott róla. Volt, ahol éjjelizenét is adtak, de olyan terület is akadt, ahol ajándékokat kötöztek a fák ágaira. Erdély falvaiban a templom elé is ütöttek zöldfákat.

Még a közelmúltban is megfigyelhető volt a Pest és Nógrád megyei településeken, hogy a fiatalabb asszonyok viselete is az ünnepek liturgikus színeihez igazodott, ugyanígy a lányok hajába kötött szalag is.

A Békés megyei szlovákoknál inkább családi jellege volt az ünnepnek. Összeült a nagycsalád, akár három-négy generáció is. A családtagok együtt imádkoztak és énekeltek, majd elfogyasztották az ünnepi étkeket. Ugyanakkor, míg karácsonykor és húsvétkor vannak olyan ételek, amelyek jellegzetesek, és mindenki az ünnephez köti, addig pünkösdfkor nem tartunk számon ilyeneket. Talán Erdélyben lehet elmondani, hogy akárcsak húsvétkor, pünkösdfkor is sok helyen bárányt esznek.

Ugyancsak elterjedt és ismert szokás volt a pünkösdfi királyné vagy a király választása, bár ezeknek a szokásoknak nem volt kimondottan felekezeti jellegzetességük. Ami azonban az evangélikus egyházhoz köthető, az a konfirmáció szokása. Néhány gyülekezetben pünkösdfkor váltak felnőtté a lányok és legények, és lettek teljes jogú tagjai a közösségnek. A legények kocsmába mehettek és udvarolhattak, a lányok pedig udvaroltathattak. A megkonfirmált ifjak már részt vehettek a bálokban, így már a pünkösdfi bálban is, hiszen a sátoros ünnepek második napján általában mulatságot is rendeztek a falvakban.

*Véres Emese Gyöngyvér
(forrás: www.klubhalo.hu)*

Nyári búcsú a gyermek-istentiszteletektől

Vasárnap délelőtt 9 óra, a német istentisztelet már elkezdődött, de a gyülekezeti teremben még nagy a zibongás. A szülők próbálják csemetéiket leültetni- többkevesebb sikerrel. Vannak, akik még inkább autóznának, vagy az asztalok alatt bújócskáznának, van, aki lopva a harmóniumot próbálja megközelíteni, de az utolsó pillanatban valaki elkapja.

Nagy a tolongás Erzsike néni körül is, aki lelkesen osztja a maga által rajzolt kis matricákat, a gyerekek pedig lázasan szamolgatják a sajtáikat, hátha összejött már egy csillag.

Nagyjából ez az életkép fogadta a betérőt ebben a tanévben a gyermek-istentiszteleten, amit úgy gondolom, bátran nevezhetünk inkább ovis istentiszteletnek. Ebből adódóan nem lehet „hagyományos” istentiszteletet tartani, már csak az alapzaj miatt sem.

Nincsenek könnyű helyzetben az igehirdetők, mert tekintettel kell lenniük arra, hogy egy ilyen kicsikből álló csapat maximum 6-7 percet tud figyelni, de arra is, hogy a felnőttek is kapjanak olyan lelki út-ralalót, amit magukkal vihetnek.

Nehéz azért is, mert- hála Istennek- kicsi a terem. A bumfordi székek miatt nem lehet otthonosabbá, barátságosabbá tenni, pedig mondjuk körbeülve a gyerekeket is

aktívabbá lehet tenni, és talán jobban oda is figyelnének, hiszen jobban lehetne szemkontaktust tartani. Jó lenne, ha a gyülekezeti terem a jövő gyülekezetének is otthona lehetne.

Mert azt hiszem, ez a lényeg. Belőlük lesznek 20-30-40 év múlva az egyház fenntartói, a járulék-fizetők, a felügyelők, a gondnokok, a kántorok, stb. A soproni gyülekezet egyike azon kevés gyülekezeteknek, ahol ilyen komoly „gyermekgyülekezet” van. Olyan kincs ez, amit nem szabad elherdálni. Köszönet mindenkinek, aki megpróbál tenni ezért, megpróbál tenni azért, hogy közösségként is működjön!

És miért jó gyermek-istentiszteletre járni?

„-Mert Erzsike néni finom csokikat hoz, és megtapsoljuk a születinaposokat.”

„- Mert lehet közben színeezni és könyveket nézegetni.”

„- Mert jókat énekelünk.”

„- Mert kapunk matricát.”

„- Mert együtt vagyunk a barátainkkal.”

„- Mert érdekes a prédikáció.”

Lehet, hogy ezek a válaszok sokak számára nem eléggé kielégítőek, talán teológiailag sem helyesek, de a mustármag is icike-picike, és sose lehet tudni, milyen nagy fa lesz belőle.

Hegedűsné Kendei Tünde

Tervezett programok

(pünkösd idősza)

Június 12-én 10.00-i ünnepi pünkösd i-
stentiszteletünk kétnyelvű konfirmációs i-
stentisztelet a hagyományainknak megfele-
lően.

Június 13-án pünkösdhétfőn a vasárna-
pi rend szerint tartjuk meg istentisztelete-
inket.

Június 14-17. között kerül sor az egy-
házkerületi lelkész-evangélizációra a szo-
kott helyén, Gyenesdiáson.

Június 15-én 17.00-kor lesz a Hunyadi
évvárója a templomban.

Június 17-én 19.00-kor a Soproni Ünne-
pi Hetek megnyitó alkalma után templo-
munk ad helyszínt a nyitókoncertnek, ame-
lyen díszvendégként Pitti Katalin művésznő szerepel.

Június 18-án 14.00-kor Ittzés János püs-
pök úr elköszönő alkalma lesz a győri
Öregtemplomban.

Június 18-án a Múzeumok éjszakáján
nyitva lesz nemcsak gyűjteményünk, de
ismételten templomunk is, ahol színes
programokkal várjuk az érdeklődőket.

Június 19-én 13.30-tól kerül sor a ha-
gyományos Fertő-tavi hajós körmenetre,
amelyen a ruszti kollégával együtt evangé-
likus kétnyelvű igei alkalmakat tartunk.

Június 20-24 között kerül sor a német
nyelvű bejárás napközis hittantáborra a
Hunyadiban.

Június 21-én 20.00-kor a Régi Zenei Na-
pok keretében az Orfeo Zenekar ad koncer-
tet Vashegyi György vezényletével Bach és
Vivaldi művekből. Az alkalmat a Bartók
Rádió rögzíti és egy későbbi időpontban
közvetíti is.

Június 23-én lesz az idei GAS-nap
Ausztriában, amelynek közös burgenlandi
és stájerországi találkozásán veszünk rész
kisebb gyülekezeti küldöttséggel Deutsch
Kaltenbrunnban.

Egyébként egész júniusban mi is temp-
lomi perselygyűjtést tartottunk a Gusztáv
Adolf Segélyszolgálat javára.

Június 25-én 14.00-kor lesz Szemerei Já-
nos új dunántúli püspökünk beiktatási i-
stentisztelete a győri Öregtemplomban.

Június 26-án 11.00-kor megemlékezést
tartunk a Német Kisebbségi Önkormány-
zattal együtt a Kitelepítési emlékművünk-
nél. Előtte a 10.00-i magyar istentisztele-
tünk a kitelepítettek emlékező ökumeni-
kus alkalom lesz.

Június 26-án evangélikus áhítatot hall-
gathatnak a Corvinus Rádióban.

Ugyancsak június 26-án tartjuk GAS
offertóriumunkat a segélyszolgálat javára.

Június 26-án tartja 16.00-kor évváróját
az Eötvös a templomban.

Június 26-án tartja 18.00-kor évváróját a
Líceum a templomban, amelyen várhatóan
Ittzés János, akkor már nyugállományba
vonult püspök úr szolgál.

Június 26-án 17.00-kor a Szemerei János
püspök iktatja be Smidéliusz Zoltánt a So-
mogy-Zalai Evangélikus Egyházmegye es-
peresi tisztebe.

Június 27. és július 2 között lesz a gyü-
lekezeti családi tábor Gyenesdiáson.

Június 29 és július 3. között ismét lesz
VOLT-fesztivál, és azon ismét lesz ökume-
nikus történelmi egyházi sátor fiataljaink
missziós részvételével.

Július 3-án országosan a nyugdíjas lel-
készek támogatására offertóriumot gyűj-
tünk (Szentháromság utáni 2. vasárnap).

Július 9-én 11.00-kor kerül sor Bolba
Márta végzett teológus hallgatónk lelkési
ordinációjára a templomunkban Szemerei
János püspök szolgálatával. A másnapi
magyar istentiszteleteken a frissen felszen-
telt lelkésznek tartja az első luther-kabátos
igehirdetési szolgálatait.

Július 10-én 11.00-kor kerül sor az izrae-
lita temetőben a hagyományos zsidó már-
tír-megemlékezésre.

A nyár során Dr. Volker Menke lelke-
szünk tanulmányi úton és kurzuson vesz
részt. Helyettesítéséről aktív és nyugdíjas
lelkészeink gondoskodnak.

Július 24-én a 10.00-kor kezdődő istentiszteletünket az MR1 Kossuth Rádió élőben közvetíti a templomunkból. Igét hirdet Gabnai Sándor esperes. Megértéssel kérjük a 8.00-ra és 9.00-ra istentiszteleteket látogatókat, hogy kivételesen ezen a vasárnapon a rádiós beszerelés miatt a gyülekezeti teremben tartjuk ezt a két reggeli istentiszteletet.

Augusztus 12-én igazgató lelkészünk előreláthatólag a berceli szórványban (Nógrád megye) tart előadást a soproni gyülekezet életéről.

Augusztus 15-én Hegedűs Attila igazgató lelkész Veszprémvarsányban részt vesz Hortobágyi Arnold OSB pappá szentelésén.

Augusztus 20-án várhatóan idén is lesz ökumenikus kenyér- és boráldás a Szent István templomnál.

Augusztus 20-án tartjuk 17.00-kor a hagyományos szabad téri istentiszteletünket az Eggenberg-ház udvarán.

Augusztus 21-én 15.00-kor, az addigra – reméljük – szépen felújított balfi templomunk újraszentelésére, valamint a gyülekezeti ház felavatására kerül sor. Az alkalmat Szemerei János püspök úr végzi.

Augusztus 23 és 25 között munkaévkezdő országos lelkésztalálkozó lesz Bonyhádön, amelyre lelkészeinknek kötelező a részvétel.

Augusztus 27-én 19.00-kor egy különleges orgonakoncert lesz a templomunkban, amelynek nemcsak a hangoknak, de a látványnak is fontos szerepe lesz a kivetítésnek köszönhetően.

Augusztus 31-e idén is a járulékbefizetési határidő.

Összeállította: Gabnai Sándor lelkész, esperes

Különleges ajánlat!

Családi nyaralás a Soproni Evangélikus Egyházközség szervezésében.

Időpont: 2011. június 27-július 2.

Helyszín: Gyenesdiás, Kapernaum (az evangélikus egyház gyermekbarát üdülője)

Árak: felnőtteknek (6 évestől fölfelé) 2.000 Ft/fő/nap, óvodásoknak 1.500 Ft/fő/nap, 0-3 éveseknek 1.000 Ft/fő/nap.

Az árak tartalmazzák a szállást és a napi 3 étkezést, de nem tartalmazzák az útiköltséget, a strandbelépőt, és az egyéb költségeket.

Utazás magánautókkal vagy tömegközlekedéssel. Lesznek közös programok (reggeli áhítatok, közös kirándulás, esti tábor-tűz), de minden családnak lehetősége lesz napközben saját programot is megszerezni.

Indulás: 2011. június 27-én, hétfőn délelőtt, hazautazás: 2011. július 2-án, szombaton ebéd után. Jelentkezni lehet Hegedűs Attilánál (hegcsa@gmail.com, 06-20/824-5205). Mindenkit szeretettel várunk!

Istentisztelet Szolgálati beosztás 2011 pünkösdötől szeptemberig

Nap	óra	szolgálat	lelkész	Nap	óra	szolgálat	lelkész
Június 12.	8.00	Magyar	Hegedűs A.	Július 24.	8.00	magyar	Gabnai S.
	10.00	kétnyelvű- konf	Hegedűs A- Menke, V.		9.00	német	Menke, V.
	15.00	Balf	Gabnai S.		10.00	magyar	Gabnai S.- rádiós
	15.00	Nagycecnk	Hegedűs A		15.00	Balf	Gabnai S.
	16.00	kórház	Gabnai S.	Július 31.	8.00	magyar	Hegedűs A.
16.00	Fertőszentmiklós	Hegedűs A.	9.00		német	Hegedűs A.	
			10.00		magyar	Hegedűs A.	
Június 13.	8.00	magyar	Gabnai S.	15.00	Balf	Hegedűs A.	
	9.00	német	Menke, V.	Aug.. 7.	8.00	magyar	Hegedűs A.
	10.00	magyar	Gabnai S.		9.00	német	Gabnai S.
			10.00		magyar	Hegedűs A.	
Június 19	8.00	magyar	Gabnai S.	15.00	Balf	Hegedűs A.	
	9.00	német	Menke, V.	16.00	Kórház	Hegedűs A.	
	10.00	magyar	Gabnai S.	Aug. 14.	8.00	magyar	Gabnai S.
	15.00	Balf	Gabnai S.		9.00	német	Winter, G.
			10.00		magyar	Gabnai S.	
			15.00		Balf	Gabnai S.	
Június 26.	8.00	magyar	Hegedűs A.	16.00	Fertőszentmiklós	Gabnai S.	
	9.00	német	Menke, V.	Aug. 21	8.00	magyar	Hegedűs A.
	10.00	magyar	Hegedűs A.		9.00	német	Gabnai S.
	15.00	Balf	Hegedűs A.		10.00	magyar	Hegedűs A.
			15.00	Balf	Hegedűs A.		
Július 3.	8.00	magyar	Gabnai S.	Aug. 28.	8.00	magyar	Gabnai S.
	9.00	német	Menke, V.		9.00	német	Menke, V.
	10.00	magyar	Gabnai S.		10.00	magyar	Gabnai S.
	15.00	Balf	Gabnai S.		15.00	Balf	Gabnai S.
	16.00	Kórház	Gabnai S.		16.00	Fertőszentmiklós	Gabnai S.
Július 10.	8.00	magyar	Bolba M.	Szept.. 4.	8.00	magyar	Hegedűs A.
	9.00	német	Menke, V.		9.00	német	Winter, G.
	10.00	magyar	Bolba M.		9.00	gyermek	Gabnai S.
	15.00	Balf	Bolba M.		10.00	magyar	Hegedűs A.
	16.00	Fertőszentmiklós	Bolba M.		15.00	Balf	Hegedűs A.
Július 17.	8.00	magyar	Gabnai S.	16.00	Kórház	Hegedűs A.	
	9.00	német	Menke, V.				
	10.00	magyar	Gabnai S.				
	15.00	Balf	Gabnai S.				
	16.00	Fertőszentmiklós	Gabnai S.				

Christophoros

A Soproni Evangélikus Egyházközség újságja
9400 Sopron, Bunker köz 2.
e-mail: evgyul@bdeg.sopron.hu
tel: 99/523-002; fax: 99/523-003

Készítette a szerkesztőbizottság tagjai:

Koordinátor: dr. Tölle Katalin
Nyelvi lektor: Hegedűsné Kendeh Tünde
Teológiai lektor: Hegedűs Attila
Tördelés: Kóczán Krisztián
Felelős kiadó: Hegedűs Attila

Rovatfelelősök: Visszatekintés, tervezett programok: Gabnai Sándor, Lélek-zet (prédikációk, meditációk): Hegedűs Attila, Deutsche Seiten: Volker Menke, Gyülekezetünk életéből: dr. Tölle Katalin, Iskoláink: Balikóné Németh Márta, Életmód: Balikóné Németh Márta és dr. Tschürtz Nándor, Periszkóp (kitekintés): Várfalvi Erzsébet, Engedjétek hozzám jönni (gyermekről, gyermekeknek): Mátisné Schlögl Patrícia

Nyomatva a Lővér Print nyomdában, 400 példányban.

Várható következő megjelenés: 2011. szeptember